

Stagenota

Master Speltherapie

2019/2020

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	1
2	Algemene informatie over de master Speltherapie.....	2
2.1	De opleiding	2
2.2	Kerntaken.....	2
2.3	De werkvelden van de speltherapie	4
2.3.1	De missie van de Christelijke Hogeschool Ede	4
2.3.2	De opleiding Speltherapie aan de Christelijke Hogeschool Ede	4
2.3.3	Contacten tussen de hogeschool en het werkveld.....	4
2.4	Digitale beschikbaarheid van informatie en formulieren	5
3	Opbouw van de opleiding: kerntaken, opleidingskwalificaties.....	6
3.1	Begripsverheldering.....	6
3.2	Kerntaken.....	6
3.2.1	Visie van de CHE op supervisie	6
4	De begeleiding door de opleiding	7
4.1	Algemeen.....	7
4.2	Taken stagedocent.....	7
4.3	Taken en verantwoordelijkheden van de student	7
5	Kwaliteitscriteria ten aanzien van beoordeling van praktijkplaatsen	8
5.1	Begeleiding door de instelling	8
5.2	Taken en verantwoordelijkheden van de praktijkinstelling.....	8
5.3	Taken en verantwoordelijkheden van de praktijkbegeleider	9
5.4	Outcome monitoring	9
6	Beoordelingscriteria	10
6.1	Algemene beoordeling masterniveau.....	10
6.2	Afwezigheid	10
6.3	Stagnatie	10
6.4	Second opinion	11
6.4.1	Stagebeoordeling.....	11
6.4.2	Rubric.....	12
7	Bijlagen.....	16
	Bijlage 1: Praktijkcontract	17
	Bijlage 2: Criteria Praktijkplaatsen.....	20
	Bijlage 4: NVVS Beroepsprofiel van de NVVS	25
	Bijlage 5: Kwantitatieve verantwoording	26
	Bijlage 6: Toestemmingsverklaring deelname kind/jongere	27
	Bijlage 7: NLQF niveau 7	28
	Bijlage 8: Monitoring op Outcome-indicatoren.....	31

1 Voorwoord

Voor u ligt de stagenota voor de master Speltherapie. In deze nota worden de regelingen ten aanzien van het praktijkleerproces van de opleiding uiteengezet. Deze nota is een leidraad voor studenten, praktijkbegeleiders en stagedocenten.

In de stagenota vindt u algemene informatie over het werkveld van speltherapeuten en over de master Speltherapie aan de Christelijke Hogeschool Ede. Daarnaast komen het beroep en de opleidingskwalificaties aan de orde. Verder worden de verschillende verantwoordelijkheden van de betrokken partijen bij het praktijkdeel van de opleiding beschreven. Daarnaast is informatie opgenomen over regelingen en een jaaroverzicht van de opleiding. De beroepscode van de NVVS is verwerkt in deze stagenota en vindt u in bijlage 4. In de stage worden de eerste zeven kerntaken (blz. 3 van deze nota) van de opleiding toegepast. De kerntaken zijn geformuleerd op NLQF7 niveau (bijlage 7). In de stage staan met name de aspecten 'Toepassen van kennis' en 'Probleemoplossende vaardigheden' centraal.

Wij hopen hiermee genoeg duidelijkheid te geven en een prettig hanteerbare nota te hebben geschreven. Van de praktijkbegeleider wordt verwacht deze nota door te nemen. De praktijkbegeleider dient wel kennis te nemen van de wijze van beoordeling en begeleiding van de student. De definitieve eindbeoordeling van de stage gebeurt echter door de stagedocent van de opleiding. De student kent de nota en kan u hierover informeren.

Tenslotte wensen we u, als praktijkbegeleider, veel plezier en inspiratie bij uw werk en bij het begeleiden van studenten voor het prachtige beroep van speltherapeut. Bovendien wensen we jou, als student, veel inspiratie en succes bij je studie!

Ede, juli 2019

Dineke Bent, coördinator master Speltherapie (ebent@che.nl)

Arna Berkhof, stagedocent master Speltherapie (mberkhof@che.nl)

Katja Witsenburg, stagedocent master Speltherapie (knwitsenburg1@che.nl)

2 Algemene informatie over de master Speltherapie

2.1 De opleiding

Speltherapie is een methode om kinderen individueel of in groepsverband te helpen met sociaal-emotionele en/of ontwikkelingsproblemen en/of gedragsproblemen (trauma). Speltherapie is een hulpmiddel om een gestagneerde ontwikkeling weer op gang te brengen. Spel wordt bij speltherapie beschouwd als het communicatiemiddel van het kind. Het spel geeft het kind gelegenheid tot ontladen van spanning, tot uiten van gedrag en bijbehorende gevoelens en tot experimenteren met allerlei vormen van gedrag. De speltherapeut maakt hiervan gebruik om het kind te bereiken op zijn eigen niveau. Zo kan het kind zijn problemen een nieuwe betekenis geven en krijgen deze een plek in zijn leven.”

In de omschreven beroepstaken wordt duidelijk gemaakt op welke kwaliteiten de speltherapeut mag worden aangesproken en welke taken bij de beroepsuitoefening horen. Het uiteindelijke doel van het kwaliteitsbeleid van de NVVS is verduidelijking en versterking van de positie van de speltherapeuten door verdere professionalisering. (Bron: NVVS)

Centraal in de opleiding staat het leren omgaan met het therapeutische proces, de houding (empathie en congruentie vanuit de cliënt-centered basishouding) als therapeut en het gebruik van spel als medium. Dit heeft geleid tot een opleidingsprogramma dat zich richt op de 3 taakgebieden (1. Samenwerken met kinderen, hun ouders en hun context, 2. Werken vanuit een professionele en ondernemende houding, 3. Werken aan Onderzoek). Deze kerntaken zijn vertaald in leeruitkomsten, die zichtbaar worden in therapeutische vaardigheden, kennis en reflecteren op eigen handelen. De speltherapeut richt zich op de leefsituatie van cliënten en cliëntsystemen. Daarbij gaat het om het geheel van activiteiten, relaties en voorzieningen van en ten behoeve van een cliënt met betrekking tot wonen, onderwijs, dagbesteding, arbeid en vrije tijd.

Voor deze opleiding is een accreditatie afgegeven door de Federatie Vaktherapeutische Beroepen (FVB), de Nederlandse Vereniging voor Speltherapie (NVVS), Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Deze master is bekostigd en dat betekent dat de student alleen het wettelijke collegegeld hoeft te betalen.

2.2 Kerntaken

Op basis van het Landelijk Domeinprofiel voor Vaktherapeuten, het beroepsprofiel van de NVVS en het profiel van de bacheloropleiding Social Work zijn per taakgebied kerntaken geformuleerd. Onderstaande tabel geeft hiervan een overzicht.

Kerntaak
<u>1: Vraag verhelderen, analyseren, plan maken en rapporteren</u>
<u>2: Speltherapeutische interventies ontwerpen, uitvoeren en evalueren</u>
<u>3: Methodisch handelen vanuit het speltherapeutisch proces</u>
<u>4: Inschakelen en begeleiden van ouders en informeel netwerk</u>
<u>5: Verantwoorden van het eigen handelen</u>
<u>6: Zichzelf ontwikkelen in het beroep en bijdragen aan de positionering van speltherapie (valorisatie)</u>
<u>7: Netwerken</u>
<u>8: Bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het beroep en het eigen kennisniveau door middel van onderzoek.</u>

Tabel 1. Taakgebieden en kerntaken masteropleiding Speltherapie

De kerntaken van de masteropleiding Speltherapie sluiten aan en bouwen voort op die van de bacheloropleiding Social Work. De kerntaken zijn vertaald in leeruitkomsten. De kerntaken en leeruitkomsten zijn in een aantal sessies besproken met de werkveldcommissie, de NVVS en docenten met actuele kennis van de beroepspraktijk. In deze gesprekken is het profiel van de opleiding onderschreven door de betrokkenen. Daarbij is als aanvulling gegeven de aandacht voor het netwerk van de cliënt en ouders in het bijzonder expliciet te maken in het profiel. Daartoe is dit toegevoegd aan taakgebied 1.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de leeruitkomsten en de daarbij behorende kerntaken. Hierbij geldt dat één leeruitkomst meerdere kerntaken kan omvatten.

Kerntaak	Leeruitkomst
1, 2 en 3	De beginnende speltherapeut kan, op basis van verdiepende theorie, methodisch hulpverleners aan kinderen met een complexe problematiek, enerzijds volgens een systematische aanpak en anderzijds vanuit persoonlijke betrokkenheid op de cliënten, hun levenssituatie en context. De beginnende speltherapeut stemt zijn werkzaamheden af op het begripsniveau, de belevingswereld en de draagkracht van de cliënt.
4	De beginnende speltherapeut kan, op basis van verdiepende theorie, het kind behandelen binnen de context van een cliëntensysteem, waarbij hij familieleden en/of andere betrokkenen betreft bij de behandeling vanuit een samenwerkingsrelatie (en/of ouder begeleidende positie). De ontwikkeling van het kind staat daarbij altijd centraal.
5	De beginnende speltherapeut kan reflecteren op het eigen handelen vanuit theoretische, ethische en juridische achtergronden en geeft daarmee sturing aan het ontwikkelen van de eigen professionaliteit.
6	De beginnende speltherapeut kan, in loondienst of in een eigen praktijk, de relevantie van speltherapie laten zien en een originele bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het vakgebied (bijvoorbeeld de ontwikkeling van een nieuw product of een nieuwe methodiek).
7	De beginnende speltherapeut is in staat een breed netwerk van samenwerkingsrelaties te ontwikkelen en te onderhouden en te kunnen functioneren in de multiculturele en internationale context van het beroep.
8	De beginnende speltherapeut kan zelfstandig praktijkgericht onderzoek (effect onderzoek of onderzoek naar werkzame factoren) uitvoeren met behulp van (internationale) wetenschappelijke literatuur en daarmee een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het vakgebied van speltherapie.

Tabel 2. Leeruitkomsten masteropleiding Speltherapie

Het beroepshandelen van de speltherapeut kent de volgende centrale aandachtsgebieden.

- Specifiek hulpverleners en handelen met hoofd, hart en handen.
 - systeemgericht werken
 - methodisch werken
 - vraaggericht werken: de cliënt centraal
 - handelingsgericht werken: concrete en haalbare doelen
- Hanteren van complexiteit en diversiteit.
- Verantwoord omgaan beroepsdilemma's.
- Een adequate beroepshouding zichtbaar maken.

- Professioneel samenwerken.
- Zorg dragen voor kwaliteit.

2.3 De werkvelden van de speltherapie

De doelgroep waar de hulp- en dienstverlening van de speltherapeut zich op richt, bestaat uit kinderen, en jongeren en volwassenen met een verstandelijke beperking die door een combinatie van factoren en omstandigheden (handicap, ziekte, stoornissen, relatie- of gezinsproblemen, ontwikkelingsproblemen) tijdelijk of duurzaam aangewezen zijn op professionele ondersteuning om te kunnen functioneren in hun woon- en leefsituatie.

Ze zijn te vinden binnen de volgende sectoren van hulpverlening:

- Jeugdzorg
- Gehandicaptenzorg
- Auditieve Zorg
- (Speciaal) Onderwijs
- Revalidatiecentra
- Pleegzorg en Gezinshuizen
- Psychiatrische Zorg
- NAH
- Vrijgevestigde Praktijken.

2.3.1 De missie van de Christelijke Hogeschool Ede

De Christelijke Hogeschool Ede (CHE) verwoordt als haar missie het realiseren van kwalitatief hoogwaardig hoger beroepsonderwijs, zowel initieel als post-initieel, om studenten op te leiden die in christelijke verantwoordelijkheid willen gaan werken in beroepen waarin dienstverlening aan mensen centraal staat. De hogeschool gaat daarbij uit van het normatieve gezag van de Bijbel als het betrouwbare en inspirerende woord van God en wil vanuit dit uitgangspunt een positieve bijdrage leveren aan een samenleving die levensbeschouwelijk pluriform is. Identiteit en kwaliteit zijn derhalve kernbegrippen waarop de hogeschool zich laat aanspreken.

2.3.2 De opleiding Speltherapie aan de Christelijke Hogeschool Ede

Zowel het landelijk vastgestelde beroepsprofiel voor speltherapeuten van de NVVS (2017), het Landelijke Domeinprofiel Vaktherapeutische Beroepen (2016) als de eigen CHE-missie vormen het kader waarbinnen de opleiding haar keuzes maakt. De master Speltherapie wordt in deeltijd aangeboden.

2.3.3 Contacten tussen de hogeschool en het werkveld

De opleiding hecht sterk aan goede contacten en samenwerking met het werkveld. Daarin ligt een belang voor zowel de student en de opleiding als het werkveld zelf. Op verschillende manieren wordt hieraan inhoud gegeven.

Werkveld Advies Raad (WAR)

De master Speltherapie kent een zogenaamde werkveldadviesraad, die wordt gevormd door speltherapeuten uit de verschillende sectoren van het werkveld en docenten van de opleiding.

De commissie komt minimaal 2 maal per jaar bijeen en adviseert gevraagd en ongevraagd over beleidszaken en vooral inhoudelijke zaken van de opleiding. Te denken valt bijvoorbeeld aan de inrichting van de praktijkstructuur en -inhouden en de keuzes voor de inhouden van het binnenschools curriculum.

Daarnaast neemt de opleiding deel aan het twee jaarlijkse platform overleg van de opleidingen Speltherapie en de NVVS en aan de landelijke opleidingsoverleggen van de vaktherapeutische beroepen (LOO).

2.4 Digitale beschikbaarheid van informatie en formulieren

In de opleiding wordt gebruik gemaakt van een aantal standaard documenten; zie ook de bijlagen van deze nota. Voor de studenten zijn de meeste documenten digitaal beschikbaar.

De volgende documenten zijn beschikbaar op de digitale leeromgeving:

- Praktijkcontract Speltherapie
- Stagenota
- Beoordelingsformulieren stage
- Gedragsvragenlijsten

3 Opbouw van de opleiding: kerntaken, opleidingskwalificaties

3.1 Begripsverheldering

Een kerntaak *van een beroep* is een vaardigheid/kennis waarover de beroepsbeoefenaar noodzakelijk moet beschikken om de wezenlijke taken van het beroep naar behoren te kunnen uitvoeren. Kerntaken zijn de basis om arbeidshandelingen adequaat te verrichten in voorkomende beroepssituaties. Het gaat hierbij om een geïntegreerd geheel van kennis, houding en vaardigheden.

3.2 Kerntaken

De onderwijsleeromgeving wordt zoveel mogelijk in overeenstemming gebracht met de geïntegreerde beroepspraktijk. In de beroepspraktijk wordt doorgaans tegelijkertijd een beroep gedaan op combinaties van kwalificaties (in zogenaamde kritische beroepssituaties), zie tabel 1 en 2, hoofdstuk 2.2.

Deze kerntaken en leeruitkomsten vormen de leidraad voor het in te vullen Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP) van de student. In de opleiding wordt gedurende de twee studie jaren gewerkt aan deze kerntaken en leeruitkomsten

3.2.1 Visie van de CHE op supervisie

De master Speltherapie aan de CHE gebruikt supervisie als ondersteuning van het leerproces van de studenten tijdens hun stage. Hiervoor worden LVSC erkende supervisors ingezet.

De supervisor is de begeleider en de beoordelaar van het leerproces tijdens de supervisie van de student, dat zichtbaar wordt bij de supervisie.

Supervisie

Uit de werkverslagen van de stage wordt de werkinbreng voor de supervisie gehaald. Deze verslagen worden gebruikt als een "onderlegger" voor supervisie.

De reflectieverslagen die n.a.v. supervisie gemaakt worden hoeven alleen ingeleverd te worden bij de supervisie groep. Instructie hierover wordt verkregen van de supervisor. Het middenevaluatie verslag en het eindevaluatie verslag van supervisie wordt beoordeeld door de supervisor. Supervisor zorgt dat het resultaat in Osiris wordt gezet.

4 De begeleiding door de opleiding

4.1 Algemeen

De begeleiding van het leerproces in de praktijk wordt op afstand vanuit de opleiding begeleid door de supervisor en de stagedocent. Halverwege de stage zal de supervisor contact opnemen met de stagedocent voor de middenevaluatie en aan het eind van de stage voor de eindevaluatie.

4.2 Taken stagedocent

Van de stagedocenten (mevrouw M. (Arna) Berkhof en mevrouw K. (Katja) Witsenburg) mag worden verwacht dat zij:

- vanuit de hogeschool fungeert als contactpersoon voor de instelling, de praktijkbegeleider en de student;
- verantwoordelijk is voor de beoordeling van het praktijkgedeelte van de opleiding;
- bij problemen in of rond de praktijk als eerste aanspreekpunt fungeert. Bij verschil van mening vindt er eerst een gesprek plaats met de student, praktijkbegeleider, stagedocent en de opleidingscoördinator. Als dit gesprek niet leidt tot wederzijdse goedkeuring vindt er een gesprek plaats met de examinator. Deze laatste doet een bindende uitspraak.

4.3 Taken en verantwoordelijkheden van de student

Van de student mag worden verwacht dat hij:

- de opleiding adequaat informeert;
- zich volledig inzet en initiatieven neemt;
- duidelijke leerdoelen formuleert waaraan zij gaat werken en die met de praktijkbegeleider op het werk bespreekt en toetst;
- het initiatief neemt tot het maken van afspraken voor de begeleidingsgesprekken;
- een kopie van het stage-contract volledig ingevuld inlevert voor aanvang van de stage of uiterlijk op de eerste lesdag van jaar 2 door deze in de digitale leeromgeving te uploaden.
- in geval van stagnatie, zoals elders in de nota verwoord, contact opneemt met de stagedocent, mevrouw M. (Arna) Berkhof of mevrouw K. (Katja) Witsenburg c.q. de opleidingscoördinator van de master Speltherapie, mevrouw E. (Dineke) Bent.

5 Kwaliteitscriteria ten aanzien van beoordeling van praktijkplaatsen

Dit staat beschreven in bijlage 2.

5.1 Begeleiding door de instelling

De belangrijkste afspraken tussen instelling, student en opleiding worden vastgelegd in een praktijkcontract. De student dient hiervoor zorg te dragen. Ook wanneer een student wisselt van functie of werkplek dient er een nieuw praktijkcontract te worden ingeleverd.

De uitwerking van deze afspraken in taken en verantwoordelijkheden wordt in de eerstvolgende hoofdstukken uitgewerkt.

5.2 Taken en verantwoordelijkheden van de praktijkinstelling

Ten opzichte van de hogeschool

De hogeschool kan van de instelling en de eigen praktijk verwachten dat zij de student een goede praktijk leeromgeving biedt waarin de student in staat gesteld wordt om de kerntaken te behalen. De hogeschool geeft de uiteindelijke toestemming en goedkeuring voor een stageplaats, begeleider en indien nodig een extra master opgeleide begeleider.

Dit betekent onder meer dat de instelling zorg draagt voor de benoeming van een praktijkbegeleider die:

- een geregistreerde speltherapeut is en ervaring heeft met speltherapeutische processen en indien de begeleidende speltherapeut niet master opgeleid is er een andere master opgeleide collega uit aanpalende disciplines zoals psychologie/orthopedagogiek drie maal een begeleidingsgesprek heeft met de student van minimaal een uur. De student gaat samen met de praktijkbegeleider deze begeleidingsgesprekken aan. In dit gesprek brengt de student beelden in. De student schrijft van elk begeleidingsgesprek een verslag en levert dit in bij zowel de praktijkbegeleider als bij de stagedocent.
- de instelling goed kent, d.w.z. de interne regels en procedures kent;
- de positie van de instelling in het veld van de hulpverlening kent;
- de bereidheid heeft zich in te lezen in deze praktijknota;
- vanuit de concrete praktijk begeleiding kan bieden bij het verder ontwikkelen van een goede beroepshouding;
- De stage instelling stelt de stagiaire in de gelegenheid om twee individueel speltherapeutische behandelingen uit te voeren (in totaal 42 sessies waarvan 6 oudergesprekken in aanwezigheid van de praktijkbegeleider) en minimaal twee andere disciplines die betrokken zijn bij de casus.
- De instelling waarborgt dat de student complexe problematiek (zoals beschreven bij 7.1) te behandelen krijgt.

Ten opzichte van een stage in een eigen praktijk

De praktijkhouder is een geregistreerde speltherapeut. Indien deze praktijkhouder niet master opgeleid is moet de student naast de begeleiding in de eigen praktijk drie extra begeleidingsmomenten organiseren van een master opgeleide collega. Dit kan ook een master collega zijn in aanpalende beroepen zoals psychologen en/of orthopedagogen. Dit betekent onder meer dat de praktijkinstelling zorg draagt voor de benoeming van een praktijkbegeleider die:

- een geregistreerde speltherapeut is en ervaring heeft met speltherapeutische processen en indien de begeleidende speltherapeut niet master opgeleid is er samen met een andere master opgeleide collega uit aanpalende disciplines zoals psychologie/orthopedagogiek drie maal een begeleidingsgesprek heeft met de student.

- de bereidheid heeft zich in te lezen in deze praktijknota;
- vanuit de concrete praktijk begeleiding kan bieden bij het verder ontwikkelen van een goede beroepshouding waarbij de focus ligt op de speltherapeutische vaardigheden en de cliënt-centered basishouding.
- de praktijk waarborgt dat de student voor de stage complexe problematiek (zoals beschreven bij 7.1) te behandelen krijgt.
- de praktijk stelt de stagiaire in de gelegenheid om twee individueel speltherapeutische behandelingen uit te voeren (in totaal 42 sessies waarvan 6 oudergesprekken in aanwezigheid van de praktijkbegeleider) en minimaal twee andere disciplines die betrokken zijn bij de casus.

Ten opzichte van de student

De student kan van de instelling en de eigen praktijk verwachten dat hij:

- deelneemt aan allerlei vormen van overleg;
- de verantwoordelijkheid krijgt voor twee cliënten
- voldoende aandacht van alle betrokkenen ontvangt voor de evaluatie van zijn functioneren;
- inzage in dossiers en andere relevante rapportages krijgt

5.3 Taken en verantwoordelijkheden van de praktijkbegeleider

Van de praktijkbegeleider kan worden verwacht dat hij:

- bereid is twee maal per maand een begeleidingsgesprek van een uur met de student te voeren;
- informatie verstrekt over de taken en werkzaamheden die gedaan moeten worden;
- de student feedback geeft over de wijze waarop hij zijn taak vervult;
- de student sociaal-emotionele ondersteuning biedt in zijn functioneren als beroepspersoon;
- de student zo vroeg mogelijk op de hoogte stelt van een eventueel onvoldoende functioneren;
- in geval van stagnatie, zoals elders in deze nota verwoord, contact opneemt met de stagedocent;
- schriftelijk feedback geeft op de verslagen.

Hoofdzaak is dat het gaat om hulpverlening aan een van de doelgroepen uit het werkveld van speltherapeuten. Daarbij gaat het om het werken binnen een organisatie (vanuit een team) onder (dagelijkse) leiding van een geregistreerde speltherapeut is en indien deze therapeut niet master opgeleid is moet de student drie keer een extra begeleiding ontvangen van een master opgeleide collega en dit kan ook een collega uit een aanpalende beroepsgroep zijn zoals een orthopedagoog of psycholoog.

5.4 Outcome monitoring

De student is verplicht om van de therapieën die zij tijdens de stage uitvoert de outcome monitoring voor in te vullen en deze gegevens te delen met de stagedocent en stage begeleider. Zie hiervoor bijlage 8. De vragenlijsten die hiervoor gebruikt kunnen worden staan op de digitale leeromgeving (ITS)

6 Beoordelingscriteria

6.1 Algemene beoordeling masterniveau

Het masterniveau wordt getypeerd aan de hand van de volgende samenhangende kenmerken op NLQF 7 niveau.

Complexiteit

De complexiteit van het beroepshandelen van de speltherapeut komt tot uiting in de eisen die gesteld worden aan het methodisch handelen. We spreken van methodisch handelen wanneer de noodzakelijk te maken keuzen maximaal worden geëxpliciteerd, onderbouwd en verantwoord. De complexiteit komt dan tot uiting in de volgende aspecten.

- **Methodisch handelen heeft betrekking op verschillende niveaus**
Het hulpverlenend handelen van de speltherapeut heeft betrekking op: de cliënt en zijn systeem het kiezen en uitvoeren van methoden, technieken en middelen; het ervoor zorgen dat de therapie in voldoende mate faciliterend is; het relateren van het hulpverlenend handelen aan maatschappelijk gehanteerde normen, waarden en (bijvoorbeeld juridische) kaders.
Kenmerkend voor dit beroepshandelen is dat deze niveaus dikwijls 'tegelijkertijd, ter plekke en op dit moment' op elkaar betrokken moeten worden, een zeer complexe vorm van 'reflection in action' (Schön 1983).
- **Reflecteren vanuit en op theoretische en normatieve kaders**
De speltherapeut dient veelvuldig, zo niet continu, te reflecteren op theoretische en normatieve kaders die belangrijk zijn voor het hulpverleners in het algemeen en in concrete situaties. Bovendien kan deze reflectie zich niet beperken tot overwegingen en keuzen binnen gestelde theoretische en normatieve kaders. De gesignaleerde veelvormigheid en meerduidigheid vragen dat keuzen gemaakt moeten worden ten aanzien van de te gebruiken kaders zélf.
- **Hanteren van complexe problematiek**
De speltherapeut is in staat adequaat om te gaan met meervoudige cliëntproblematieken, ook in situaties waarin niet of nauwelijks kan worden teruggegrepen op bestaande procedures en handelingsvoorschriften.
- **Hanteren van veel en complexe informatie**
Er worden bij dit alles hoge eisen gesteld aan het kunnen verzamelen, selecteren, interpreteren, bewerken en gebruiken van informatie.

De afronding van de stage moet **VOLDOENDE** zijn (zie rubric hoofdstuk 5 van deze nota) D.m.v. het invullen van het beoordelingsformulier en bespreken van het eindverslag wordt er zicht gekregen op de ontwikkeling van de stage. Er wordt geen cijfer gegeven, maar een o-v-g en feedback waarin zowel de groei als de aandachtspunten voor de uitvoering van het beroep een plek zullen krijgen. Hiervoor wordt het beoordelingsformulier ingevuld samen met de praktijkbegeleider en gestuurd aan de stagedocent.

6.2 Afwezigheid

Als de student langer dan vier weken aaneengesloten afwezig is door ziekte of door andere oorzaken, stelt zij de stagedocent hiervan (schriftelijk) in kennis. Wanneer door te veel afwezigheid aan het eind van de praktijk het verplichte aantal praktijkmomenten niet is gehaald, dan zal over verlenging van de praktijk moeten worden gesproken.

6.3 Stagnatie

De hogeschool verwacht dat de student en de instelling contact opnemen met de stagedocent, indien:

- a. Er een negatieve ontwikkeling in het leerproces van de student gaande is die zijn functioneren belemmert;
- b. De student het functioneren op de praktijkplaats niet aankan;
- c. Zich binnen de organisatie dusdanige veranderingen voordoen dat de student in de knel komt (hierbij wordt opgemerkt dat het de voorkeur verdient dat de student hierin het initiatief neemt);
- d. De begeleiding vanuit de instelling onvoldoende is, waardoor het opleidingsproces dreigt te stagneren. Dit kan alleen nadat de student hiervan ook melding heeft gedaan aan de praktijkinstelling/de praktijkbegeleider.

6.4 Second opinion

De student die meent dat ten onrechte de beslissing is gevallen dat hij een onvoldoende beoordeling voor de praktijk krijgt, kan daartegen in beroep gaan. Het beroep moet worden ingesteld binnen dertig dagen nadat de onvoldoende beoordeling aan de student is medegedeeld.

Het beroep kan worden ingediend bij de examinator.

6.4.1 Stagebeoordeling

De stagedocent is de beoordelaar van de praktijk. De bronnen die de docent hiervoor gebruikt zijn:

Middenevaluatie:

- Tussentijdse telefoongesprekken/skypegesprekken met de praktijkbegeleider, stagedocent en student.
- De visie van de praktijkbegeleider op het stagetraject van de student en het beoordelingsformulier midden evaluatie (bijlage 1).
- Middenevaluatieverslag van de stage geschreven door de student.
- Reflectie op de persoonlijke leerdoelen en de bijstelling hiervan.
- Indien de dagelijks praktijkbegeleider niet master opgeleid is, levert de student de drie verslagen van de begeleiding van de master opgeleide collega in op Its Learning.

Eindevaluatie:

- Tussentijdse telefoongesprekken/skypegesprekken met de praktijkbegeleider, stagedocent en student.
- De visie van de praktijkbegeleider op het stagetraject van de student en het beoordelingsformulier eind evaluatie (bijlage 1).
- Eindevaluatieverslag van de stage geschreven door de student.
- Verslag van de twee verbatims van twee verschillende spelsessie (10 minuten) en de analyse hiervan.
- Indien de dagelijks praktijkbegeleider niet master opgeleid is, levert de student de drie verslagen van de begeleiding van de master opgeleide collega in op Its Learning.
- Kwantitatieve verantwoording (bijlage 5)

Stappenplan Stage:

1. Goedkeuring stageplek (zie bijlage 2) door de opleiding (student zorgt voor gegevens stageplek).
2. Student zorgt dat de stagedocent een digitaal contract van de stageplek krijgt door dit te uploaden op Its Learning op de daarvoor ingerichte plek.
3. Student zorgt dat stageplek (digitale versies) van de stagenota en eventueel supervisienota ontvangt
4. Stagedocent neemt telefonisch of per skype contact op met stageplek aan het begin van de stage (oktober).
5. Na 20 spelsessies (van de 42 spelsessies totaal) vindt de midden-evaluatie plaats tussen student + praktijkbegeleider en stagebegeleider, hiervoor wordt het middenevaluatie-beoordelingsformulier gebruikt. (bijlage 1.)

6. Student schrijft gespreksverslag middenevaluatie en een reflectie en bijstelling van de persoonlijke leerdoelen. Dit wordt geëvalueerd met de praktijkbegeleider en als PDF met handtekeningen van praktijkbegeleider. Student draagt er zorg voor dit te uploaden in Its Learning.
7. Middenevaluatie beoordeling en gespreksverslag stuurt de student op aan stagedocent (uploaden in de digitale leeromgeving).
8. Stagedocent neemt telefonisch contact op of via skype met stageplek n.a.v. de middenevaluatie
9. Bij onvoldoende resultaat behaald door de student, vindt er een gesprek plaats op de CHE tussen stagedocent, praktijkbegeleider en student.
10. Na 42 spelsessies vindt de eindevaluatie van de stage plaats tussen student en praktijkbegeleider
11. Student schrijft gespreksverslag eindevaluatie en eindverslag stage en twee verbatims.
12. Eindevaluatiebeoordeling en gespreksverslag (in PDF en met handtekening van de praktijkbegeleider en student) stuurt student op aan stagedocent (uploaden in de digitale leeromgeving).
13. Stagedocent neemt telefonisch contact op met stageplek n.a.v. de eindevaluatie
14. Bij onvoldoende resultaat behaald door de student, vindt er een gesprek plaats op de CHE tussen stagedocent, praktijkbegeleider en student. De CHE beslist over de vervolgstappen voor de stage van de student.

Eindbeoordeling:

Voor de *eindbeoordeling* van de stage dient de student een *eindverslag van de stage* te schrijven. Dit verslag is een reflectie op de kerntaken van de speltherapeut zoals die in deze nota beschreven zijn. De student beschrijft in hoeverre en op welke manier ze behaald zijn.

Naast het eindverslag schrijft de student **twee analyses** naar aanleiding van **twee verbatims**. De verbatims passen bij de persoonlijke leerdoelen. Deze analyses worden gemaakt bij de kerntaken 1, 2 en 3. Hiervoor wordt twee keer een verbatim gemaakt van 10 minuten en hierop wordt de analyse geschreven. De student wordt geacht dat gedeelte van de therapieën voor een verbatim uit te kiezen waaruit blijkt op welke manier er aan bovengenoemde kerntaken gewerkt is. Eindverslag en verbatims worden **uiterlijk twee weken voor het eindgesprek**, ingeleverd bij de praktijkbegeleider en de stagedocent. Het verslag wordt besproken met de praktijkbegeleider, waarbij uitgangspunt is om te bespreken hoe de kerntaken en leeruitkomsten in welke mate behaald zijn en of je de stage behaald hebt. Bij het eindgesprek van de stage met de praktijkbegeleider en de student wordt deze feedback besproken en de stage afgerond. Het eindgesprek kan alleen plaatsvinden als de stage voldoende afgerond kan worden. De student schrijft een kort verslag n.a.v. het afrondende gesprek waarin zij de feedback verwerkt en verantwoordt dat de stage is afgerond. De praktijkbegeleider vult samen met de student het eindbeoordelingsformulier in.

Begin-, midden- en eindevaluatie, verbatims en eindgesprek met praktijkbegeleider en stagedocent worden vervolgens toegevoegd in de digitale leeromgeving.

6.4.2 Rubric

Dit is de rubric die gebruikt wordt om tot een beoordeling van de aspecten van de stage te komen. De elementen die bij 'goed' genoemd worden komen bovenop de criteria van voldoende. Dat wil zeggen: het is niet mogelijk om 'goed' te krijgen als niet aan de criteria van 'voldoende' is voldaan.

Leeruitkomsten	Onvoldoende	Voldoende	Goed
De beginnende speltherapeut kan, op basis van verdiepende theorie, methodisch hulpverleners aan kinderen met een complexe problematiek, enerzijds volgens een systematische aanpak en anderzijds vanuit persoonlijke betrokkenheid op de cliënten, hun levenssituatie en context.	De beginnende speltherapeut blijkt niet in staat om een speltherapeutische behandeling op te zetten en uit te voeren, en/of onderbouwt de speltherapeutische behandeling met minder dan twee theoretische concepten en/of de onderbouwing is zwak of oppervlakkig, en/of er zijn geen heldere doelen geformuleerd (SMART).	De beginnende speltherapeut laat zien dat zij in staat is om een speltherapeutische behandeling methodisch op te zetten en uit te voeren. Dit is onderbouwd vanuit tenminste twee theoretische concepten waarvan er 1 gericht is op de cliënt en de ander op context. De doelen voor de therapie zijn smart geformuleerd.	Als voldoende. Onderbouwd met tenminste drie theoretische concepten. Het derde concept onderbouwt de gekozen interventie. Methodisch werken wordt uitgewerkt doordat de therapie wordt geëvalueerd door gebruik van outcome-monitoring: doelrealisatie, cliënt tevredenheid, gedragsveranderingsonderzoek.
Punten	0	10	20
De beginnende speltherapeut stemt zijn werkzaamheden af op het begripsniveau, de belevingswereld en de draagkracht van de cliënt.	Er blijkt geen kennis van en aansluiting te zijn op het begripsniveau, belevingswereld en draagkracht van de cliënt.	Uit de verslaglegging van de therapie geeft de beginnende speltherapeut blijk te kunnen afstemmen op het begripsniveau, belevingswereld en draagkracht van de cliënt.	Als voldoende. De interventies die tijdens de therapie gedaan worden zijn afgestemd op het begripsniveau, belevingswereld en draagkracht van de cliënt en de beginnende speltherapeut beschrijft en verantwoordt dit.
Punten	0	10	20
De beginnende speltherapeut kan, op basis van verdiepende theorie, het kind behandelen binnen de context van een cliëntstelsel, waarbij hij familieleden en/of andere betrokkenen betreft bij de behandeling vanuit een samenwerkingsrelatie (en/of ouder begeleidende positie). De ontwikkeling van het kind staat daarbij altijd centraal	Kan geen samenwerkingsrelatie aangaan met de ouders of andere leden van het systeem van de cliënt. De beginnende speltherapeut behandelt de cliënt niet of nauwelijks in de context van het gezin, betreft ouders/familieleden niet of weinig bij de behandeling en gaat niet adequaat in op hun vragen of adviseert hen niet adequaat. En/of	De beginnende speltherapeut heeft oog voor de ouders en hun vragen rond de thematiek van de cliënt en kan een samenwerkingsrelatie aangaan met het systeem. De beginnende speltherapeut behandelt de cliënt in de context van het gezin, betreft ouders/familieleden bij de behandeling en gaat adequaat in op hun vragen en adviseert hen. Voorbeelden hiervan uit zijn praktijk onderbouwt hij met	Als voldoende. Kan de hulpvragen van de ouders begeleiden en heeft kennis van zaken rondom verdiepende theorie van ouderbegeleiding en past dit toe. De beginnende speltherapeut behandelt de cliënt in de context van het gezin, betreft ouders/familieleden bij de behandeling en gaat adequaat in op hun vragen en adviseert hen. Voorbeelden hiervan uit zijn praktijk onderbouwt hij met theorieën over ouderbegeleiding en de

	voorbeelden hiervan uit zijn praktijk onderbouwt hij niet of zwak met theorie over ouderbegeleiding en/of de contextuele benadering.	theorie over ouderbegeleiding en/of de contextuele benadering waarbij het kind centraal staat.	contextuele benadering, en hij evalueert zijn handelen kritisch met behulp van deze theorieën.
Punten	0	10	20
De beginnende speltherapeut kan reflecteren op het eigen handelen vanuit theoretische, ethische en juridische achtergronden en geeft daarmee sturing aan het ontwikkelen van de eigen professionaliteit.	Heeft geen inzicht in het eigen handelen en reflecteert niet of oppervlakkig op het eigen handelen en heeft hierdoor niet helder welke vragen bij de cliënt horen en welke bij het eigen levensverhaal van de therapeut.	De beginnende speltherapeut kan reflecteren op het eigen handelen en kan begrippen als overdracht/tegenoverdracht hanteren. Kan vanuit de kennis van het eigen levensverhaal en de theorie het eigen handelen aansturen. Dit komt terug in de reflectie.	Als voldoende. Reflecteert ook vanuit ethische en juridische achtergronden.
Punten	0	10	20
De beginnende speltherapeut kan een originele bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het vakgebied (bijvoorbeeld de ontwikkeling van een nieuw product of een nieuwe methodiek).	Heeft geen zicht op de vragen die er zijn om de beroepspraktijk te verbeteren.	De beginnende speltherapeut kan vanuit de praktijk herkennen waar de vragen liggen voor de specifieke stageplek voor een verbetering van de beroepspraktijk en dit theoretisch onderbouwen.	Als voldoende. Kan naast de theoretische onderbouwing ook een aanzet geven voor een verbetering in de beroepspraktijk.
Punten	0	10	20
De beginnend speltherapeut is in staat een breed netwerk van samenwerkingsrelaties te ontwikkelen en te onderhouden en te kunnen functioneren in de context van het beroep.	Heeft nog geen gelegenheid aangegrepen om een aanzet tot een netwerk op te bouwen.	De beginnend speltherapeut kan vanuit de stage praktijk een beginnend netwerk opbouwen en is lid van de beroepsvereniging voor vaktherapie.	Als voldoende. Bouwt daarnaast een netwerk op in de eigen omgeving en toont dit aan in het in de digitale leeromgeving
Punten	0	10	20
Vaststellen resultaat			
Cesuur: de cursist is geslaagd wanneer hij minimaal 60 punten heeft behaald. Bij minder dan 60 punten is de uitslag Onvoldoende. Bij 60-90 punten is de uitslag Voldoende. Bij 90-120 punten is de uitslag Goed.			

Aantal punten gescoord:	Resultaat: Onvoldoende/Voldoende/Goed
-------------------------	---------------------------------------

7 Bijlagen

Bijlage 1: Praktijkcontract

Bijlage 2: Criteria Praktijkplaatsen

Bijlage 3: Beoordelingsformulier stage

Bijlage 4: NVVS

Bijlage 5: Kwantitatieve verantwoording

Bijlage 6: Toestemmingsverklaring deelname kind/jongere

Bijlage 7: NLQF 7

Bijlage 8: Monitoring op Outcome

Bijlage 1: Praktijkcontract

Ondergetekende participanten gaan onder hierna te noemen voorwaarden een leer/werkcontract aan:

Student

Naam: Geboortedatum:
Adres: Telefoon:
PC/Woonplaats Groep:

Instelling

Bezoekadres:

Naam: Telefoon:
Adres:
PC/Woonplaats

Postadres (indien afwijkend van bezoekadres):

Naam: Telefoon:
Adres:
PC/Woonplaats

Doelgroep en type instelling:

Overkoepelende organisatie:*

Praktijkbegeleider instelling

Naam: Functie:
E-mailadres: Telefoon:

Begeleiding vanuit de Christelijke Hogeschool Ede

Stagedocent: Arna Berkhof / Katja Witsenburg (doorstrepen n.v.t.)

Naam: Telefoon:
E-mailadres:

Inhoud en voorwaarden praktijk

* indien van toepassing

1. *Duur van de praktijk*
 - a. Van Tot; eventueel te verlengen tot
 - b. De student werkt uur per week in de instelling.

2. *Taak en functie van de student:*
(Door de instelling gehanteerde taak- en functieomschrijving bijvoegen, zo nodig zelf taak- en functieomschrijving opstellen.)

3. *De instelling biedt aan de student ruimte voor het volgen van de stage en het in de praktijk werken aan het uitvoeren van twee speltherapeutische behandelingen*

4. *De instelling zorgt voor praktijkbegeleiding door een gekwalificeerde beroepskracht en voldoet aan de geldende criteria voor praktijkleerplaatsen.*

5. *Eventuele aanvullende afspraken vanuit de instelling.*

6. *Eventuele aanvullende afspraken vanuit de opleiding.*

7. *Rechtspositie van de student*
 - De student is werknemer in loondienst.
 - De student doet onbetaalde stage, waarvoor de volgende regelingen gelden:
 - a. Stagevergoeding:
 - b. Reiskostenvergoeding:
 - c. De student valt onder de volgende verzekeringen:

8. *De student gaat zorgvuldig om met alles wat hem ter kennis komt vanuit de instelling.*

9. *Stagedocent en supervisor gaan zorgvuldig om met alles wat hen ter kennis komt vanuit de instelling.*

Onvoorzien

In gevallen waarin middels deze overeenkomst niet is voorzien, gelden in volgorde:

1. het belang van de student;
2. de bij de instelling gebruikelijke regeling;
3. de door de Christelijke Hogeschool Ede gestelde uitgangspunten.

Akkoordverklaring

1. Directie/praktijkbegeleider:

2. Student:

Plaats: Datum:

Distributie Praktijkcontract:

- Origineel uploaden op Its Learning bij vak Stage.
- Kopie voor praktijkinstelling
- Kopie voor student

Bijlage 2: Criteria Praktijkplaatsen

Aan praktijkinstellingen en eigen praktijken worden de volgende kwaliteitseisen gesteld.

- Er wordt in de praktijk gewerkt in een professionele instelling, d.w.z. een instelling waar opgeleide speltherapeuten, orthopedagogen, psychologen werkzaam zijn.
- Er wordt in de praktijk gewerkt in een eigen praktijk voor speltherapie. De praktijkhouder is op masterniveau opgeleid en indien dit niet het geval is zoekt de student naast de dagelijks begeleiding een op masterniveau opgeleide collega voor drie keer extra begeleiding.
- Binnen de instelling en de eigen praktijk wordt planmatig gewerkt binnen een interdisciplinair kader.
- De instelling en de eigen praktijk kenmerkt zich door haar complex agogische karakter, tot uitdrukking komend in o.m. een zekere mate van intra- en inter-psychische complexiteit, dan wel de complexiteit van de culturele en/of maatschappelijke context.

De praktijkinstelling en de eigen praktijk (hierna aangeduid als stageplaats) dient ten aanzien van de leermogelijkheden van de student te voldoen aan de volgende eisen.

- De stageplaats biedt gelegenheid om de door de opleiding geformuleerde leerdoelen te realiseren, evenals de door de student geformuleerde leerdoelen.
- De stageplaats biedt de student de gelegenheid tot het onder begeleiding opdoen van relevante praktijkervaring op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar.
- De stageplaats biedt de student ruimte om in toenemende mate zelfstandig werkzaam te zijn (in overleg met en onder verantwoordelijkheid van de werk-/praktijkbegeleider).
- Het aan de student opgedragen takenpakket maakt het aannemelijk dat de student binnen de organisatie en/of de eigen praktijk een zodanige positie inneemt dat hij het beroep van speltherapeut kan leren. Er dient daartoe sprake te zijn van:
 - Twee cliënttrajecten (totaal 42 sessies) met bijbehorende (maximaal 6) oudergesprekken en minimaal 2 gesprekken rond de therapie met twee andere disciplines.
 - Het zelfstandig uitvoeren van twee speltherapeutische behandelingen
 - Intercollegiaal samenwerken binnen en buiten de instelling;
 - Begeleiding ten aanzien van de ontwikkeling van het methodisch handelen van de student;
 - Het verrichten van werkzaamheden op de hoofdaspecten van beleidsvoorbereiding, beleidsbepaling en beleidsuitvoering;
 - Het uitvoeren van voor het beroep noodzakelijke rapportagevaardigheden.

De begeleiding van de instelling dient te voldoen aan de volgende eisen.

- De instelling zorgt voor werk-/praktijkbegeleiding door een ter zake kundige praktijkbegeleider die beschikt over tenminste een master-denken- en werk niveau of aanvullend uit een aanpalende beroepsgroep drie extra consulten voor begeleiding bij een master opgeleide collega.
- Uitgangspunt is dat de werk-/praktijkbegeleider:
 - Beschikt over een registratie speltherapeut
 - Beschikt over tenminste drie jaar werkervaring;
 - Beschikt over ten minste een jaar ervaring binnen de praktijkinstelling;
 - Een contract sluit met de opleiding, waarin hij aangeeft zich te committeren aan het praktijkbeleid zoals dat in de praktijknota is vastgelegd en de taken van de werk-/praktijkbegeleider zoals die daarin beschreven staan.
- De werk-/praktijkbegeleider evalueert regelmatig (bij de start minimaal eens per veertien dagen) de werkzaamheden en de realisatie van de leerdoelen met de student. De inhoud van de begeleiding verandert naarmate de zelfstandigheid van de student toeneemt.

Bijlage 3: Beoordelingsformulier stage master Speltherapie dit formulier is voorwaardelijk voor de definitieve beoordeling

In te vullen door de student in overleg met de praktijkbegeleider

Betreft	: Middenevaluatie / Eindevaluatie *	* <i>doorhalen wat n.v.t. is.</i>
Cursusjaar	: 20..... / 20.....	
Naam student	:	Groep :
Naam praktijkbegeleider	:	

Hoe scoren: 1. niet waargenomen, 2: minimaal drie keer waar te nemen, 3: in de basis aanwezig, 4: is altijd aanwezig/bi uitzondering max 3 keer niet, 5: altijd waar te nemen bij iedere casus

Kerntaak 1: Vraag verhelderen, analyseren, plan maken en rapporteren	n.v.t	1	2	3	4	5
---	-------	---	---	---	---	---

De beginnende speltherapeut

- kan op basis van verdiepende theorie, methodisch hulpverleners vanuit een cliënt-centred basishouding aan kinderen met een complexe problematiek. n.v.t 1 2 3 4 5
- kan dit enerzijds volgens een systematische aanpak en anderzijds vanuit persoonlijke betrokkenheid op de cliënten, hun levenssituatie en context. n.v.t 1 2 3 4 5
- stemt zijn werkzaamheden af op het begripsniveau, de belevingswereld en de draagkracht van de cliënt. n.v.t 1 2 3 4 5

Opmerkingen:

Kerntaak 2: Speltherapeutische interventies ontwerpen, uitvoeren en evalueren	n.v.t	1	2	3	4	5
--	-------	---	---	---	---	---

De beginnende speltherapeut

- kan op basis van verdiepende theorie, methodisch hulpverleners vanuit een cliënt-centred basishouding aan kinderen met een complexe problematiek. n.v.t 1 2 3 4 5
- kan dit enerzijds volgens een systematische aanpak en anderzijds vanuit persoonlijke betrokkenheid op de cliënten, hun levenssituatie en context. n.v.t 1 2 3 4 5
- stemt zijn werkzaamheden af op het begripsniveau, de belevingswereld en de draagkracht van de cliënt. n.v.t 1 2 3 4 5

Opmerkingen:

Kerntaak 3: Methodisch handelen vanuit het speltherapeutisch proces	n.v.t	1	2	3	4	5
--	-------	---	---	---	---	---

De beginnende speltherapeut

- kan op basis van verdiepende theorie, methodisch hulpverleners vanuit een cliënt-centred basishouding aan kinderen met een complexe problematiek.
- kan dit enerzijds volgens een systematische aanpak en anderzijds vanuit persoonlijke betrokkenheid op de cliënten, hun levenssituatie en context.
- stemt zijn werkzaamheden af op het begripsniveau, de belevingswereld en de draagkracht van de cliënt.

Opmerkingen:

Kerntaak 4: Inschakelen en begeleiden van ouders en informeel netwerk	n.v.t	1	2	3	4	5
--	-------	---	---	---	---	---

De beginnende speltherapeut

- kan, op basis van verdiepende theorie, het kind behandelen binnen de context van een cliëntstelsel, waarbij hij familieleden en/of andere betrokkenen betreft bij de behandeling vanuit een samenwerkingsrelatie (en/of ouder begeleidende positie). De ontwikkeling van het kind staat daarbij altijd centraal.

Kerntaak 5: Verantwoorden van het eigen handelen	n.v.t	1	2	3	4	5
---	-------	---	---	---	---	---

De beginnende speltherapeut

- Kan reflecteren op het eigen handelen vanuit theoretische, ethische en juridische achtergronden
- Geeft daarmee sturing aan het ontwikkelen van de eigen professionaliteit

Opmerkingen:

Kerntaak 6: Zichzelf ontwikkelen in het beroep en bijdragen aan de positionering van speltherapie (valorisatie)	n.v.t	1	2	3	4	5
--	-------	---	---	---	---	---

De beginnende speltherapeut

- kan, in loondienst of in een eigen praktijk, de relevantie van speltherapie laten zien.
- kan dit enerzijds volgens een systematische aanpak en anderzijds vanuit persoonlijke betrokkenheid op de cliënten, hun levenssituatie en context.

- stemt zijn werkzaamheden af op het begripsniveau, de belevingswereld en de draagkracht van de cliënt.

Opmerkingen:

Kerntaak 7: Netwerken	n.v.t.	1	2	3	4	5
------------------------------	---------------	----------	----------	----------	----------	----------

De beginnende speltherapeut

- De beginnende speltherapeut is in staat een breed netwerk van samenwerkingsrelaties te ontwikkelen en te onderhouden en te kunnen functioneren in de multiculturele en internationale context van het beroep
- kan een originele bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het vakgebied (bijvoorbeeld de ontwikkeling van een nieuw product of een nieuwe methodiek).

Opmerkingen:

Opmerkingen:

Specifieke kwaliteiten van de student:	
Valkuilen van de student:	
Overige opmerkingen	
Ondertekening: Student	Praktijkbegeleider

Bijlage 4: NVVS Beroepsprofiel van de NVVS

Communicatie competentie omschreven door de NVVS: De speltherapeut is in staat:

- De cliënt en zijn cliëntsysteem respectvol te bejegenen.
- Een therapeutische relatie met de cliënt op te bouwen en te onderhouden, waarin:
 - De therapeut aansluit bij het ontwikkelingsniveau, de achtergrond en het referentiekader van de cliënt;
 - De therapeut kan uitleggen wat speltherapie inhoudt;
 - De therapeut zijn/haar eigen grenzen weet te bewaken bij grensoverschrijdend gedrag van de cliënt;
- Een professionele relatie op te bouwen en te onderhouden met het cliëntsysteem, waarin de therapeut in begrijpelijke taal en op effectieve wijze mondelinge informatie verschaft en (voortgang)gesprekken voert.
- In begrijpelijke taal doel- en doelgroepgericht te rapporteren aan cliënten, ouders/opvoeders, collega's in een multidisciplinair team en betrokken hulpverleningsinstanties.
- Doelmatig collegiaal en interdisciplinair overleg te voeren.
- Zich als speltherapeut te profileren binnen een multidisciplinair team en/of naar andere hulpverleners in het cliëntsysteem.

Beroepsethiek zoals omschreven door de NVVS. De speltherapeut is in staat:

- Te werken volgens de Beroepscode van de NVVS.
- Te reflecteren op het eigen professioneel handelen.

Organisatorische competenties zoals omschreven door de NVVS. De speltherapeut is in staat:

- In het spel de hulpbronnen van de cliënt te herkennen, aan te wenden en te consolideren, en vervolgens te bevorderen dat deze hulpbronnen door de cliënt worden gegeneraliseerd naar situaties buiten de speltherapie.
- De cliënt te behandelen binnen de context van een cliëntsysteem, waarbij (de ontwikkeling van) de cliënt centraal blijft staan; in dit kader familieleden en/of andere directbetrokkenen te betrekken bij de behandeling van de cliënt en met hen te werken vanuit een samenwerkingsrelatie en/of oude begeleidende positie.
- Contact te leggen met andere disciplines, onder wie ouderbegeleiders, leerkrachten, pedagogisch medewerkers, artsen, pedagogen, psychologen of andere therapeuten.
- Samen te werken in een multidisciplinair team en/of met andere hulpverleners in het cliëntsysteem;
- Speltherapeutische behandeling uit te voeren in de context van de werkplek; binnen dit kader kortdurende behandelingen uit te voeren.
- Verslag te leggen van de behandeling en een transparante dossiervoering te hanteren.
- Zorg te dragen voor de randvoorwaarden voor speltherapie, zoals accommodatie en spelmaterialen.
- Te werken volgens vastgestelde NVVS-Richtlijnen, daar waar deze van toepassing zijn.

Beroepsontwikkeling zoals omschreven door de NVVS. De speltherapeut ontwikkelt individuele kennis en kunde door:

- Deel te nemen aan intervisie en supervisie met betrekking tot het persoonlijk functioneren in de beroepsuitoefening.
- Op de hoogte te blijven van relevante (wetenschappelijke) ontwikkelingen in het eigen vakgebied, vooral de ontwikkelde NVVS-Richtlijnen.
- Deel te nemen aan bij- en nascholing aansluitend op de eigen beroepspraktijk

8 Bijlage 5: Kwantitatieve verantwoording

Oude Kerkweg 100, Ede
 Postadres: Postbus 80
 6710 BB Ede
 Telefoon: (0318) 696300

Studentgegevens	
Naam student	
Groep	
Functie student	
Instellingsgegevens	
Instelling	
Naam praktijkbegeleider	
Tel. nr. praktijkbegeleider	
Urenverantwoording	
Praktijkperiode	
Aantal sessiesinclusief de observatie (in bovengenoemde functie)	
Aantal oudercontacten (in bovengenoemde functie)	
Opmerkingen	
Ondertekening	
Handtekening praktijkbegeleider	
Handtekening student	
Datum	

Digitaal in te leveren bij de stagedocent aan het eind van het cursusjaar.

Bijlage 6: Toestemmingsverklaring deelname kind/jongere

Master Speltherapie - Stage

Toestemmingsverklaring deelname kind/jongere

Hierbij stem ik in.....(naam), ouder/verzorger/voogd van
..... (naam) met deelname van mijn/ons kind aan de stage van de master
Speltherapie van de CHE in Ede. Deze stage vindt plaats onder supervisie en eindverantwoordelijkheid van een
ervaren praktijkbegeleidster.

De stage wordt op video opgenomen en onderdelen worden met de praktijkbegeleider in
besloten verband teruggekeken. Persoons identificerende informatie wordt niet gedeeld.

Alle informatie voortkomend uit het practicum valt onder het beroepsgeheim en is vertrouwelijk.
Na afloop van de leergang wordt het videomateriaal vernietigd.

Voor vragen, een nadere toelichting of opmerkingen kan contact worden opgenomen met de stagedocent van
de master Speltherapie, mevrouw M. (Arna) Berkhof, bereikbaar per mail: mberkhof@che.nl

Plaats(datum)

Handtekening

Bijlage 7: NLQF niveau 7

Bron: www.nlqf.nl

	Master
Context	Een onbekende, wisselende leef- en werkomgeving met een hoge mate van onzekerheid, ook internationaal.
Kennis	<ul style="list-style-type: none"> • Bezit bijzonder gespecialiseerde geavanceerde kennis van een beroep, kennisdomein en wetenschapsgebied en op het raakvlak tussen verschillende beroepen, kennisdomeinen en wetenschapsgebieden. • Bezit kritisch begrip van een reeks van theorieën, principes en concepten, waaronder de belangrijkste van een beroep, kennisdomein en wetenschapsgebied. • Bezit uitgebreide, gedetailleerde kennis en kritisch begrip van enkele belangrijke actuele onderwerpen en specialismen gerelateerd aan het beroep of kennisdomein en wetenschapsgebieden.
Toepassen van kennis	<ul style="list-style-type: none"> • Reproduceert, analyseert en integreert de kennis en past deze toe, ook in andere contexten en gaat om met complexe materie. • Deze kennis vormt de basis voor originele ideeën en onderzoek. • Gebruikt de opgedane kennis op een hoger abstractieniveau. Denkt conceptueel. Stelt argumentaties op en verdiept deze. • Brengt op basis van methodologische kennis een fundamenteel onderzoek zelfstandig tot een goed einde. • Levert een originele bijdrage aan het ontwikkelen en toepassen van ideeën, vaak in onderzoekverband. • Signaleert beperkingen van bestaande kennis in de beroepspraktijk en in het kennisdomein op het raakvlak tussen verschillende beroepspraktijken en kennisdomeinen en onderneemt actie. • Analyseert complexe beroeps- en wetenschappelijke taken en voert deze uit.
Probleemoplossende vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> • Onderkent en analyseert complexe problemen in de beroepspraktijk en in het kennisdomein en lost deze op tactische, strategische en creatieve wijze op. • Levert in de beroepspraktijk en in het kennisdomein een bijdrage aan de (wetenschappelijke) oplossing van complexe problemen door gegevens te identificeren en te gebruiken.
Leer- en ontwikkelvaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelt zich grotendeels autonoom.
Informatievaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> • Verzamelt en analyseert op een verantwoorde, kritische manier brede, verdiepte en gedetailleerde beroepsgerelateerde of wetenschappelijke informatie over een reeks van basistheorieën, principes en concepten van en gerelateerd aan een beroep of kennisdomein, evenals beperkte informatie over enkele belangrijke actuele onderwerpen en specialismen gerelateerd aan het beroep en kennisdomein en geeft deze informatie weer.

<p>Communicatie-vaardigheden</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Communiceert doelgericht op basis van in de context en beroepspraktijkgeldende conventies met gelijken, specialisten en niet-specialisten, leidinggevenden en cliënten.
<p>Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Werkt samen met specialisten en niet-specialisten, gelijken, leidinggevenden en cliënten. • Draagt verantwoordelijkheid voor resultaten van eigen werk en studie en het resultaat van het werk van anderen. • Draagt verantwoordelijkheid voor het aansturen van complexe processen en de professionele ontwikkeling van personen en groepen. • Formuleert oordelen op grond van onvolledige of beperkte informatie en houdt daarbij rekening met sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke en ethische verantwoordelijkheden, die zijn verbonden aan het toepassen van de eigen kennis en oordelen.

MONITORING OP OUTCOME

Stellen van meetbare doelen

Het stellen van meetbare doelen bij speltherapie met als doel monitoring op outcome

Bent- Lensenlink, Dineke

Inhoudsopgave

Monitoring op Outcome-indicatoren.....	2
1 Doelen.....	2
1.1 Algemeen werkzame factoren bij het stellen van de doelen.....	2
1.2 Model van Prochaska en DiClemente	2
2 Techniek van het doelen stellen	3
2.1 SMART	4
3 Outcome -indicatoren	4
3.1 De indicatoren	4
4 Gebruikte literatuur en websites	6

Monitoring op Outcome-indicatoren

Outcome-indicatoren zijn de praktische vertaling van wat een aanbieder of gemeente als resultaat wil behalen. Deze indicatoren richten zich niet op productie ('zoveel cliënten behandeld'), maar meer op wat behandelaars uiteindelijk beogen te bereiken, het resultaat van de hulp. Van gemeenten wordt verwacht dat zij hier met aanbieders over in gesprek gaan. Over vijf jaar wordt dit een verplichting voor behandelaars om hier mee te gaan werken. Om te kunnen monitoren op outcome moeten er eerst heldere en meetbare behandeldoelen geformuleerd worden. Daarom zal er in deze memo eerst ingegaan worden op het helder en meetbaar formuleren van doelen en daarna op de vier indicatoren waarmee de outcome gemeten kan worden (www.nji.nl).

1 Doelen

Wetenschappelijk onderzoek geeft aan dat door te werken met heldere doelen de kans dat de hulp succesvol is toeneemt. Dit komt door twee algemeen werkzame factoren:

1. Heldere doelen dragen bij aan het structureren van de geboden hulp.
2. Heldere doelen leiden tot een goed "fit" tussen therapeut en cliënt.

De kern van het doelgericht behandelen bestaat uit drie elementen:

1. Doelen liggen in het verlengde van de problematiek/hulpvraag van de cliënt en beschrijven het gewenste resultaat.
2. Doelen zijn bepalen voor de middelen van inzet en tijd.
3. Het ijkpunt voor de vraag of de behandeling succesvol is, ligt bij de vraag in hoeverre de doelen zijn gerealiseerd.

Een belangrijke factor voor het behalen van de doelen is de consensus van de cliënt met de doelen. De doelen opstellen door en met de cliënten. Zorg dat de cliënt eigenaar is van de doelen en laat dit zoveel mogelijk in de eigen taal van de cliënt formuleren. Dit vraagt om een dialoog tussen cliënt en therapeut over:

- Wat is er aan de hand. Verheldering van de klacht en de daaraan gekoppelde hulpvraag.
- Wat wil je met de hulp. Duidelijke afspraken over hulp en doelen.
- Hoe bereiken we dat. Realiseren van de doelen volgens gepland behandelplan en therapieproces.

1.1 Algemeen werkzame factoren bij het stellen van de doelen

Deze algemene factoren zijn zo belangrijk en basaal dat ze de basis vormen van het stellen van doelen.

- Goede kwaliteit van de relatie therapeut en cliënt.
- Goede aansluiting bij de motivatie van de cliënt.
- Goede structurering van de interventie/therapie met heldere doelstelling, planning en fasering.
- Goede "fit" tussen probleem, hulpvraag en therapie.
Uitvoering van de therapie zoals die uitgevoerd behoort te wo (behandelingsintegriteit)
Voldoende professionaliteit van de behandelaar.
- Goede werkomstandigheden van de behandelaar.

1.2 Model van Prochaska en DiClemente

Dit model geeft de stadia weer die doorlopen worden bij het tot stand komen van de motivatie van de cliënt: Wil iemand daadwerkelijk een probleem aanpakken. Bij het stellen van heldere doelen is het een voorwaarde om aan te

sluiten bij de motivatie van de cliënt. De fasen die de cliënt tijdens zijn gedragsverandering doorloopt, wordt hierna beschreven.

Voorbeschouwing

Er is nog geen intentie tot verandering. De cliënt heeft geen bewustwording. Vaak is er in deze fase weerstand. De therapeut moet zorgen voor ontstaan van bewustzijn bij de cliënt.

Overpeinzing

De cliënt is zich bewust dat er een probleem is en de cliënt is gemotiveerd om er wat aan te doen. De cliënt komt nog niet tot actie.

De therapeut doet interventies om het bewustwordingsproces te bevorderen: Helpt nadenken over waarden, denkbeelden en wensen

Besluitvorming

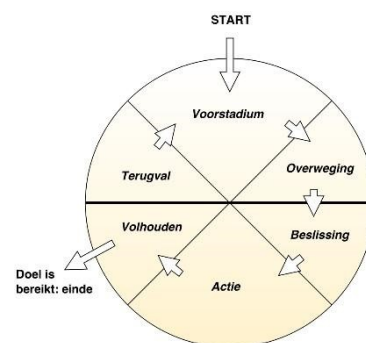
Cliënt gaat over tot actie en wil nu echt iets aan het probleem doen. Therapeut helpt bij het formuleren van het doel.

Actie

Dit is de kern van de behandeling en gericht op verandering.

Onderhoud en consolatie

Het integreren van het nieuwe gedrag in het dagelijks leven.

Cirkel/fasen DiClemente (www.movisie.nl) van gedragsverandering van Prochaska

2 Techniek van het doelen stellen

Er zijn verschillende soorten doelen en de doelen moeten aansluiten bij het motivatiestadium van de cliënt en de type hulpvraag. Verder kan er gewerkt worden met een doelen-hiërarchie. Dat betekent dat het doel opgesplitst wordt in stappen, die genomen moeten worden om het uiteindelijke einddoel te behalen. De doelen hebben dan betrekking op factoren die noodzakelijk zijn en in een bepaalde volgorde aangepakt moeten worden.

Soorten doelen maken duidelijk waar het accent van de behandeling ligt:

- **Voorwaardelijke doelen.** Dit gaat voornamelijk over de werkrelatie cliënt-therapeut
- **Informatie/diagnostiek doelen.** Dit is de probleemverheldering, doorvragen van de wensen van de ouder.
- **Hulpverleningsdoelen in engere zin.** Dit raakt de kernactiviteit van de zorgaanbieders en gaat o.a. over voorkomen van problemen, situatie verbeteren, vaardigheden vergroten.

2.1 SMART

Specifiek

Vermijd begrippen en aanduidingen in de doelen over gevoelens in algemene zin of met te weinig concrete aspecten in het functioneren.

Formuleer doelen in eindtermen en niet in procestermen.

Maak doelen waar nodig situatie-specifiek. Kijk welk gedrag in welke situatie problematisch is. **Deze concrete duidelijkheid zo hoog mogelijk in de doelenhiërarchie leggen. Dit is de rode draad in de behandeling.**

Meetbaar

Dit impliceert een mate van objectiveerbaarheid. Hoe zie je dat de behandeling klaar is. Op basis waarvan bepaal je of het doel bereikt is.

Aanvaardbaar

Cliënt stemt in met de doelen, herkent zichzelf erin. De therapeut zorgt dat de cliënt zich eigenaar voelt van de doelen.

Realistisch

Realiseerbare doelen betekent:

- De doelen moeten gaan over zaken die veranderbaar zijn.
- De doelen moeten realiseerbaar zijn i.v.m. de situatie van de cliënt. Bij een belaste situatie de doelen klein houden.
- De resultaten van de doelen moeten binnen het tijdsbestek en de mogelijkheden van de behandeling vallen.

Tijdgebonden

Het is belangrijk het doel te verbinden aan een bepaalde tijdsperiode. Als de behandeltijd een jaar tot twee jaar duurt. Verdeel dan de behandeling in kortere periodes van bijvoorbeeld een half jaar. Dit anders beschrijven is nu niet helder. De tussendoelen dienen een duidelijke relatie te hebben met het uiteindelijke doel van de behandelingen en het lange termijnperspectief van de cliënt.

3 Outcome –indicatoren

Het maken van meetbare doelen heeft twee grote voordelen:

- Door de doelen te concretiseren wordt het therapieproces geoperationaliseerd, de rode draad door het proces heen wordt zichtbaar.
- De uitkomst van de therapie is goed te evalueren.

3.1 De indicatoren

Deze indicatoren (uitval, tevredenheid over het nut van de hulp, doelrealisatie, en verandering in gedrag) zijn niet willekeurig gekozen. Deze keuze is gebaseerd op al bestaande praktijken in met name de jeugd- en opvoedhulp en de jeugd-ggz en eerdere onderzoeken rondom prestatie indicatoren voor de jeugdgezondheidszorg. Het gaat om de volgende vier indicatoren:

Uitval

De outcome van de therapie is niet goed te meten als cliënten voortijdig afhaken of niet meer op komen dagen. Dit kan een indicatie zijn van ontevredenheid met de geboden hulp. Er kan echter ook sprake zijn van een Mismatch tussen hulpvraag en de geboden therapie. Het is daarom belangrijk om dit mee te nemen in de metingen.

Client tevredenheidsonderzoek

Het cliënt-tevredenheidsonderzoek heeft als doel het vaststellen van de tevredenheid over de geboden hulp. Hoge tevredenheid legitimeert de inzet van de therapie. Tevredenheidsmeting kan gebruikt worden voor kwaliteitsverbetering. Lage tevredenheid geeft weer wat er verbeterd kan worden en een hoge tevredenheid geeft de succesfactoren weer. Verder geeft een tevredenheidsmeting weer of klachten incidenteel of structureel zijn. Bij het laatste kan er een verbetering plaats vinden.

Doelrealisatie evalueren

Dit gaat over de mate waarin de gestelde doen bereikt zijn.

Door de verschillende partijen rond de jeugdige te laten evalueren (ouders, school, jeugdige zelf) wordt er een sterker beeld verkregen over de mate waarin de doelen gehaald zijn. Het gaat hierbij om:

- In hoeverre kan de jeugdige verder zonder hulp en is zijn/haar autonomie en zelfredzaamheid hersteld.
- De mate waarin er nog wel of geen vervolghulp nodig is. Dit gaat over de duurzaamheid van de geboden hulp .
- De mate waarin de afgesproken doelen gerealiseerd zijn. Dit kan bijvoorbeeld door de Goal Attainment Scaling (GAS).

-1	Het eerder gestelde doel is niet gehaald; situatie is slechter dan in het begin
0	Het eerder gestelde doel is niet gehaald; situatie is hetzelfde dan in het begin
+1	Het eerder gestelde doel is deels behaald; situatie is verbeterd maar nog niet conform doel
+2	Het eerder gestelde doel is geheel behaald; de situatie is conform doel

Veranderingsonderzoek

Het opsporen van veranderingen in gedrag waarbij de vraag gesteld kan worden of de problematiek afneemt en/of de zelfredzaamheid /participatie toeneemt. Dit is te meten met gedragsvragenlijsten voor jeugdigen en hun ouders. Dit is het Routine Outcome Monitoring (afgekort als ROM) waarbij metingen gedaan kunnen worden naar de toestand van de cliënt met het oog op het evalueren of bijstellen van de behandeling.

4 Gebruikte literatuur en websites

Mager R.F.(1974) *Leerdoelen formuleren hoe doe je dat?* Wolters Noordhoff, Groningen.

Yperen T.& Steege van der M. (2010) *Voor het goede doel. Werken met hulpverleningsdoelen inde jeugdzorg.* SWP, Utrecht.

Yperen T.& Veerman J.W. (2008) *Zicht op effectiviteit. Handboek voor praktijkgestuurd effectonderzoek in de jeugdzorg.* Eburon, Leiden.

<https://www.nji.nl/nl/Kennis/Dossier/Monitoring/Harmonisatie-outcome-monitoring> <https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Aan-het-werk-met-Outcome-in-zicht.pdf>

***De reader is
samengesteld door:***

Arna Berkhof & Dineke Bent

Vormgeving en lay-out

Ellen Niesing

*Het aan de deelnemers ter beschikking gestelde cursus- en/of
opleidingsmateriaal mag niet worden vermenigvuldigd noch worden
gebruikt voor andere doeleinden dan welke binnen het kader van de
cursus of opleiding zijn gesteld.*